

СИСТЕМА ЗА ПРОВЕРКА НА ОРИГИНАЛНОСТ И АВТОРСТВО

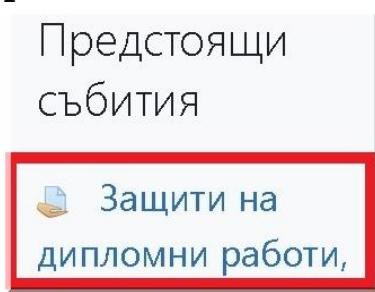
ВАЖНО:

- ❖ качвайте само MS WORD (**doc/docx**) или **pdf** файл
- ❖ качете само един файл (маг. теза/дисертация)
- ❖ не качвайте автореферата
- ❖ не качвайте други файлове
- ❖ не качвайте маг. теза или дисертацията втори път!!!

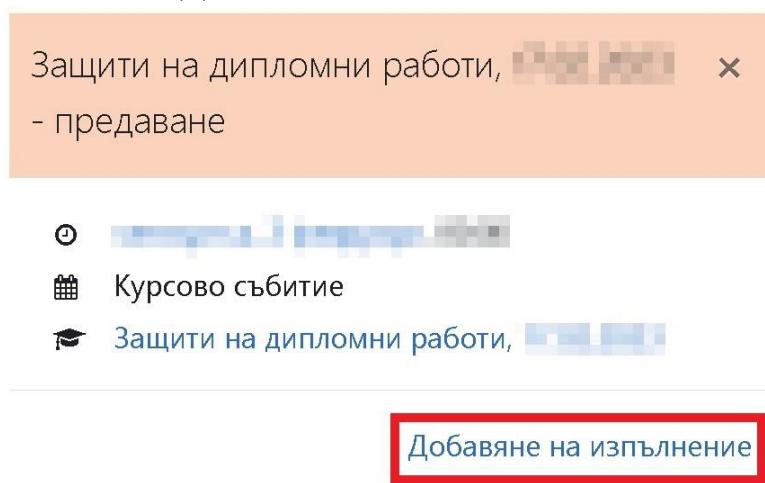
- Вход в Мудъл: <https://elearn.uni-sofia.bg/>
- Логин през „**Влизане**“ (най-горе вдясно) с Вашия СУСИ акаунт.
- Вляво има каре „**Навигация**“. Клик на „**Табло**“.

- Вдясно от „**Предстоящи събития**“ клик на „**Зашити на дипломни работи ...**“.

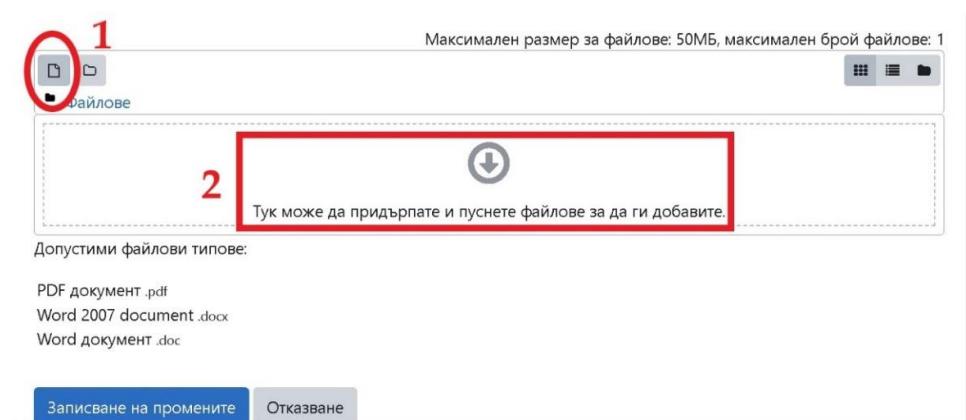

- Клик на „**Добавяне на изпълнение**“.

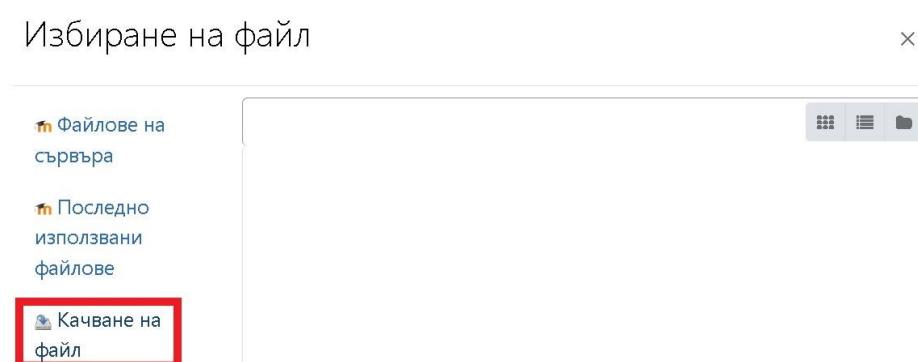

➤ Файлът може да се качи по два начина:

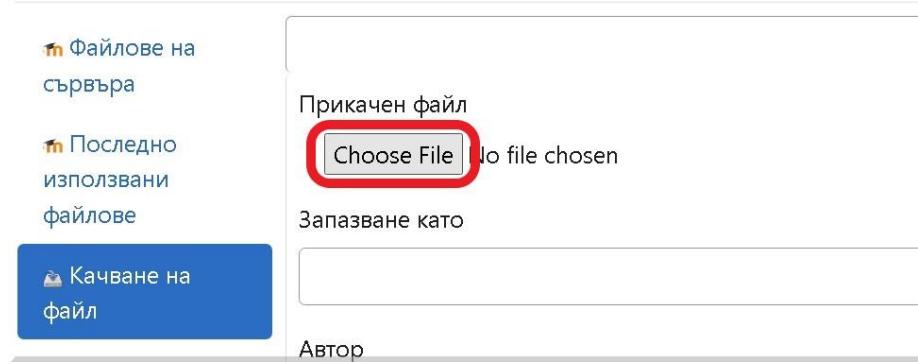
1. Първи начин: вляво над правоъгълника с прекъсната линия има два малки бутона „Лист“ и „Папка“. Клик на бутона „Лист“.
2. Втори начин: от Windows Explorer придърпайте файла в правоъгълника с прекъсната линия /където има стрелка и надпис „Тук може да придърпate и пуснете файлове за да ги добавите“/.

➤ Ако сте избрали първия начин, следвайте стъпките:

Избиране на файл

Избиране на файл

Choose File

Запазване като

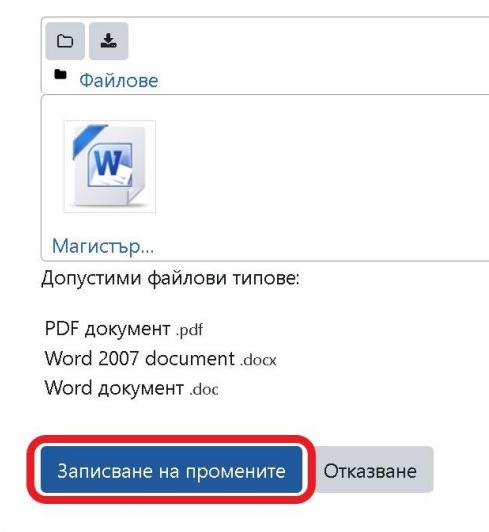
Автор

Избиране лиценз за авторски права ?

Всички права запазени

Качване на този файл

- След като файлът е качен клик на „**Записване на промените**“.

- Файлът не е предаден окончателно и все още има възможност за редакция или отказване на изпращането, т.е. смяна на файла. За смяна - клик на „**Редактиране на задание**“.
- Ако сте уверени, че изпращате правилния файл клик на „**Предаване на задание**“. **Файлът е окончателно изпратен и повече не може да се сменя.**

Редактиране на задание   Премахване на изпратеното

Вие все още можете да правите промени във Вашето задание.

Предаване на задание

Предадете ли веднъж работата по заданието, Вие няма да можете да я променяте повече.

- Отметка на чекбокс „Предадената работа е изпълнена от мен лично, с изключение на местата, в които съм посочил, че използвам чужди работи.“
- Клик на „Продължаване“

Потвърдете изпращането

Предадената работа е изпълнена от мен лично, с изключение на местата, в които съм посочил, че използвам чужди работи.

Сигурни ли сте, че искате да предадете работата си за оценяване? След това няма да можете да правите никакви промени повече.

Продължаване   **Отказване**

В този формуляр има задължителни полета, които са маркирани с .

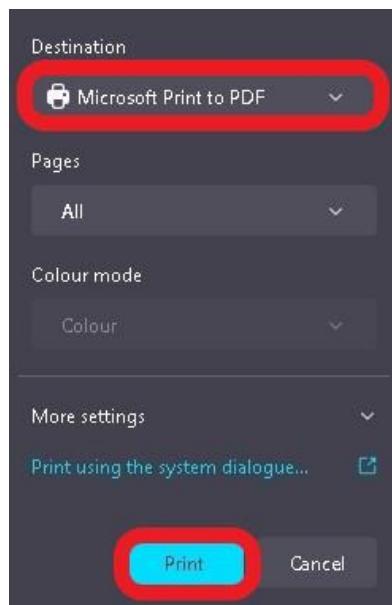
- След приключване на проверката се появява иконка, върху която трябва да кликнете, за да се отвори доклада за сходство.

Състояние на заданието	Предадена за оценка
Състояние на оценяването	Неоценена
Оставащо време	
Последна промяна	
Качване на файлове	 KC 2: Export to portfolio

- От доклада клик на иконката за печат.

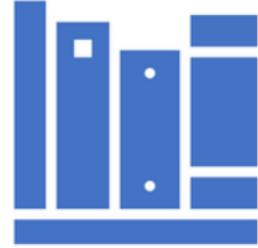

- От падащото меню избирате „Microsoft Print to PDF“ и клик върху бутон „Print“. Записания pdf файл изпращате на научния ръководител.

Проверката се осъществява в рамките на срока определен от канцелария „Студенти“.

Христо Бъчваров, СА
hristo.s.b@theo.uni-sofia.bg

Ръководство за студенти и докторанти

Плагиатство

Същност, видове, софтуер и процедура
за установяването му

Какво е plagiatство?

1. Откъси, части или мисли, образи, идеи, взети от чужда творба и представени като свои, без посочване на източника.

2. Представяне или издаване на чуждо произведение или части от него като свои собствени.

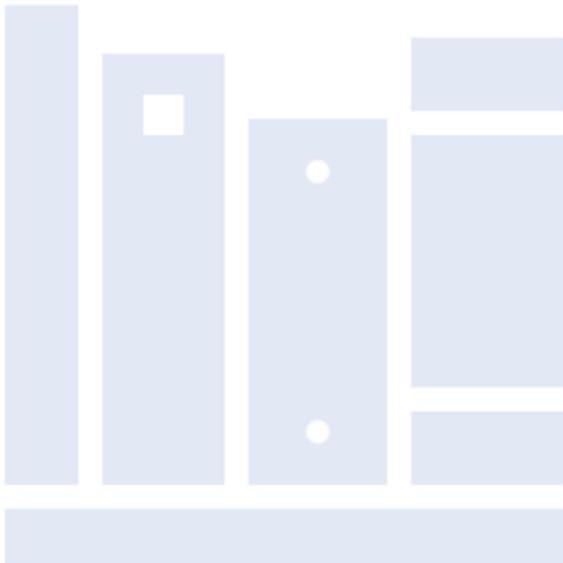
Още понятия

“Общоизвестни истини” (common knowledge): ако информацията може да се открие в поне пет различни достоверни източника

<http://owl.english.purdue.edu/owl/resource/589/02/>

Цитат: точно предадени в устна или писмена реч чужди думи, извадка от чужд текст, съчинение.

Български тълковен речник, 2005

Видове плахиатство

Copy-paste

Копиране директно от източника;

Перифразиране

Предаване на съдържанието с други думи;

Плахиатство чрез превод

Превод на съдържанието без цитиране на оригиналната работа;

Артистично плахиатство

Представяне на същата работа чрез различна медия: текст, образ, и т.н;

Плахиатство на идеи

Използването на едни и същи идеи, които не са общеизвестни (not common knowledge);

Плахиатство на програмен код

Използване на код без разрешение или препратка;

Неправилно използване на кавички

Неуточнено коя част е заето съдържание;

Неправилно цитиране

Цитиране на несъществуващ източник или непълно цитиране.

Защо трябва да се избягва plagiatството?*

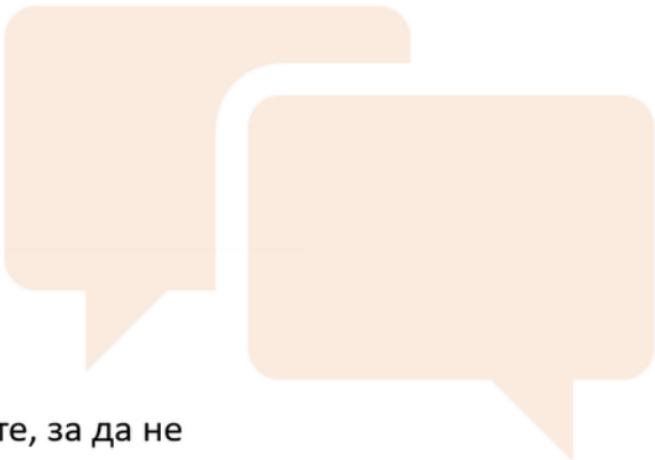
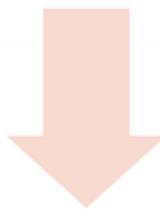

* Източник: [Plagiarism and How To Avoid It](http://www4.caes.hku.hk/plagiarism/content_detail.htm) by David Gardner 2006, http://www4.caes.hku.hk/plagiarism/content_detail.htm

Как да избегнем плагиатство?*

В академичното писане е важно да демонстрирате, че сте чели и разбирате съответните книги, статии и всякакви други релевантни четива, но не и като копирате онова, което те казват. Идеите са собственост на авторите на произведенията. Копирането им по начин, който внушава, че те са ваши, е плагиатство.

Има две неща, които можете да правите, за да не ви обвинят в плагиатство: **(1) перифразиране с посочване на източниците; и (2) следване на правилата при директно копиране на текст.**

1 Перифразиране с посочване на източниците*

Книгите, статиите и различните публикации трябва да се използват като източник на информация, на базата на който да напишете с Ваши думи най-същественото според Вас. Предаването на информацията от използваните източници най-често е чрез перифразиране. **Вашите източници задължително трябва да бъдат посочени.**

Информацията, която използвате трябва не просто да бъде преразказана – необходимо е да включите обяснения, да сравните и съпоставете становищата на различни автори, и да добавите собствените си коментари по обсъжданата тема. По този начин Вие не просто повтаряте намерената информация, а изпълнявате качествено своята работа.

Повтарянето на информацията показва само, че сте я прочели. Включването на обяснения, сравнения, съпоставки и коментари показва, че информацията е била прочетена, анализирана и разбрана. Проверяващият със сигурност ще постави по-висока оценка на Вашата демонстрация на знания и разбирания.

* Източник: [Plagiarism and How To Avoid It](http://www4.caes.hku.hk/plagiarism/content_detail.htm) by David Gardner 2006, http://www4.caes.hku.hk/plagiarism/content_detail.htm

2 Спазване на правилата, когато директно се копира текст*

Ситуации, в които е подходящо директно да се копира:

- когато конкретните думи са релевантни на Вашите аргументи;
- когато информацията е изразена по уникален начин;
- когато преразказването на текста ще доведе до загуба на въздействието му.

Подходящи текстове можете да цитирате директно от източника. Трябва обаче да спазвате определени правила.

- Директното копиране на част от пасаж (например цял параграф) трябва да се използва рядко във Вашите писмени разработки, и не трябва да представлява голяма част от текста на работата Ви. То трябва ясно да се разграничава от останалата част от текста и да личи, че е цитат.
- Кратки части от текста на източника (например част от изречение) може да се копират директно, когато това е необходимо. Този текст обаче трябва ясно да се отличава като цитат.
- **Точният източник на цитата трябва задължително да се посочи.**

* Източник: Plagiarism and How To Avoid It by David Gardner 2006, http://www4.caes.hku.hk/plagiarism/content_detail.htm

2

**За да не бъдете обвинени в plagiatство
при директното копиране е необходимо
да посочите две неща:**

**1) какво точно е
копирано;**

**2) откъде точно е
копирано (да посочите
източниците си).**

Ако копирате повече от 2 реда текст, те трябва да са в отделен абзац с отстояние от двете страни, за да се покаже ясно целият цитат.

Кратките цитати в текста трябва да са ясно отбелязани с кавички.

Необходимо е да се отбележи началото и края на цитата.

1. В бележка под линия или в края на текста

2. Кратки препратки в основния текст

В текста източникът се посочва с фамилното си име и годината на публикацията (например: (Иванов, 2019). В края на текста в списъка с източници се описва пълната информация за публикацията.

Списък на източниците*

Независимо дали използвате бележки под линия или кратки препратки, в края на текста трябва **задължително** да включите списък с източниците на информация, които сте използвали. Тази информация трябва да съдържа следните елементи:

име на автора/ите;

година на публикуване;

заглавие на публикацията;

издателство;

друга информация: ако публикацията е в списание трябва да се включи името му, номера на броя и страниците, на които е публикацията; за електронни ресурси е необходимо да се добави уеб страницата и датата на посещението ѝ.

Изразяване на лично мнение*

Когато цитирате или се позовавате на различни източници Вие имате възможност да изразите собственото си мнение по въпроса. Това става с внимателен подбор на използваните глаголи. По-долу са представени няколко примера за изразяване на лично мнение върху една и съща информация:

Пример 1: Изразяване на положително мнение за цитираната информация:

Гарднър (1994) доказва, че това, което прави добрия материал за преподаване добър материал за учене, са учителите.

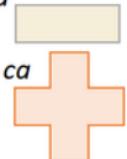
Пример 2: Изразяване на отрицателно мнение за цитираната информация:

Гарднър (1994) твърди, че това, което прави добрия материал за преподаване добър материал за учене, са учителите.

Пример 3: Изразяване на неутрално мнение за цитираната информация:

Гарднър (1994) посочва, че това, което прави добрия материал за преподаване добър материал за учене, са учителите.

За изразяване на мнението може да се използват много глаголи (дефинира, описва, наблюдава, дискутира, изследва, идентифицира, оспорва, заключава, открива, отбелязва и т.н.). За да се ориентирате кои от тях са подходящи, наблюдавайте как се използват в книгите и статиите, които четете.

ВАЖНО!

- Неволното (неосъзнатото) плагиатство се третира също като плагиатство, т.е. води до **отхвърляне на работата!**

Нормативни разпоредби, свързани с плагиатството

Наказателен кодекс – чл. 173 ал. 1

обявява за престъпление плахиатството –
издаването или използването “под свое
име или псевдоним на чуждо
произведение на науката, литературата и
изкуството или значителна част от такова
произведение.”

**Законът за авторското право и
сродните му права** урежда
отношенията, свързани с
авторските права, като
регламентира презумпцията за
авторство.

Нормативни разпоредби на Софийския университет, свързани с плагиатството

Правилник за устройството и дейността на СУ – чл. 129, ал. 2, т. 2 определя
плагиатството така: *Плагиатство е когато лицето представя чужди идеи, постижения, произведения или текст като свои собствени, чрез посочване себе си за действителен автор или непосочване на ползвания източник или действителния автор.*

Чл. 163, ал.9. Студент, който при проверка на знанията въвежда в заблуждение чрез преписване, подсказване и други подобни, се наказва по чл. 137, ал. 2.

Етичен кодекс на академичната общност на СУ – чл. 11, ал. 3. Недопустимо е плагиатството. Изследователите трябва да признават и уважават приноса на другите изследователи и да се придържат към правилата за коректно изброяване и цитиране на източниците.

Нормативни разпоредби на Софийския университет, свързани с plagiatството

НАКАЗАНИЯ за plagiatство (ПУДСУ)

Отстраняване от университета по чл. 166, ал. 1, т. 6 – при plagiatство по смисъла на чл. 129, ал. 2, т. 2, изр. 2 установено за студентите от държавна изпитна комисия, а за докторанти по реда на чл. 129, ал. 2, т. 2, изр. 3;

По чл. 137. (1) За виновно неизпълнение на установените в закона и вътрешните актове на Университета правила на студентите се налагат предвидените в този Правилник наказания, независимо от другите видове отговорност.

Чл. 137. (2) Наказанията, налагани на студентите са: 1. забележка; 2. предупреждение за изключване от Университета; 3. изключване от Университета: 3.1. за определен срок; 3.2. без право да се обучава в Университета.

Процедура за проверка на оригиналността чрез използване на интегрирана в средата за електронно обучение приставка на специализирана система за засичане на plagiatство в СУ

Утвърдена със Заповед №РД 19-336/18.07.2019

Процедурата регламентира процеса за проверка на авторството на научни текстове с цел предотвратяване на plagiatство, както и установява принципите за прилагането ѝ в Университета и в неговите основни звена.

Тя се отнася до прилагането на специализирана информационна система за предотвратяване на plagiatство и се **прилага за всички дипломни работи** в специалности/програми в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“.

Резултатът от проверката в рамките на процедурата **е в помощ** на вземащите решение за допускане до явяване на защита на дипломната работа.

Система за проверка на оригиналност на текста

https://moodle.org/plugins/plagiarism_strike

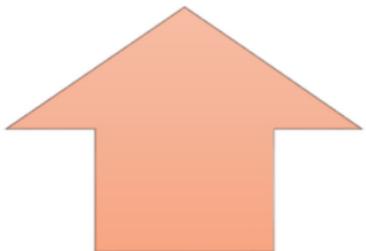
Проверката на оригиналността на текстов документ и откриване на плагиатство се извършва чрез осигурената от СУ система, която поддържа интеграция със системата за електронно обучение Мудъл посредством приставка (плъгин). Интеграцията позволява проверка на съдържанието за плагиатство, предоставено от потребителите в учебни дейности задание, форум и семинар в електронната учебна среда Мудъл.

Системата разпознава текстове на английски, немски, испански, руски, полски, румънски, арабски, грузински, **български**, азербайджански, украински, португалски, хърватски, турски, италиански, френски, холандски и др.

Поддържаните файлови формати са PDF, DOC, DOCX, RTF, ODT, TXT, HTML.

StrikePlagiarism.com

Strikeplagiarism.com е ИТ инструмент, посветен на проверка на автентичността на текстови документи. Задачата на системата е да предостави информация, която позволява идентифицирането на броя на заемките в анализирания текст и идентифицирането на техните източници.

Системата открива в анализирания документ фрагменти, идентични на текстовете, поставени в сравнителни бази данни, включително правилно отбелязани цитати и бележки под линия и фрагменти, които не са защитени от авторско право (например правни актове).

StrikePlagiarism.com

Strikeplagiarism.com
сравнява всички качени
документи с източници в
следните бази данни:

Документите в
базата данни на
Университета;

Документи от
базите данни на
други
университети;

Интернет ресурси;

RefBooks база
данни;

Правна база
данни.

Приставката за антиплагиатство се използва чрез Системата за електронно обучение (CEO) на СУ, на адрес elearn-uni-sofia.bg. Той позволява автоматично да се проверяват курсови и дипломни работи, както и дисертационни трудове и статии.

Резултати от проверката

Коефициент на сходство 1 – стойността (представена в %), която определя степента на намерени заемки, състоящи се от **минимум пет думи, от интернет източници.**

Коефициент на сходство 2 – стойността в %, която определя нивото на намерени заемки, състоящи се от **минимум двадесет и пет думи, от интернет ресурси.**

Максималната стойност на Коефициента на сходство 1, препоръчвана от Strikeplagiarism.com, е **50%**.

- Превишаването на допустимите стойности на Коефициент 1 може да означава прекомерна употреба на заемки (от трудове на други автори) в документа. Тъй като има много често използвани фрази, които се състоят от пет и повече думи, превишаването на този коефициент отчита единствено възможността документът да съдържа неоригинален текст, и като правило, се изисква да бъде допълнително верифициран от човек, оторизиран за това (супервайзор).

Similarity Coefficient 1: **45.3%**

Максималната стойност, препоръчана от Strikeplagiarism.com, за Коефициента на сходство 2 е **5%**.

- Превишаването на възприетата стойност на Коефициент 2 е много сигурен признак за наличието на неавторско съдържание в документ на студент. Тъй като идентични фрази от 25 думи не съществуват нормално в езика, наличието на такива е достоверен признак за заемки. Всяка такава заемка трябва да бъде проверена от оторизиран човек (супервайзор), тъй като е възможно да е цитиране, което е правилно маркирано като такова в документа.

Similarity Coefficient 2: **7.6%**

Резултати от проверката

- Разпознатото като еднакво съдържание е визуално маркирано в **Доклада за сходство**, което позволява да се провери коректността на маркираните цитирания.

Документите с висок Коефициент на сходство не могат автоматично да се считат за плахиатство.

- Документът не може да се оценява единствено по Коефициента на сходство.** Трябва също да се провери съдържанието на документа – дали цитиранията са маркирани като такива и дали източниците са изброени в библиографията.

План конспект на урок ИКТ.docx
Similarity Coefficient 1: 0%
Similarity Coefficient 2: 0%
[Export to portfolio](#)

Plan konspekt.docx Similarity Coefficient 1: 15.9%
Similarity Coefficient 2: 0%
[Export to portfolio](#)

Obrazetc_na_plan-konspekt 2019 (1) ит.docx Similarity Coefficient 1: 72.2%
Similarity Coefficient 2: 10.5%
[Export to portfolio](#)

Резултати от проверката

- Доклад за сходство – достъпен за при избиране на бутона StrikePlagiarism Report:

Електронно Обучение в Софийски университет

StrikePlagiarism report

The screenshot shows a report from StrikePlagiarism.com. At the top, it displays the university logo and name: SOFIA UNIVERSITY ST. KLIMENT OHRIDSKI. Below this, it shows the document title (ZAGлавие: Plan-Konspekt), author (Автор (x):), supervisor (ПРОМОТОР: Стефана Васеса), and date (ДАТА НА ДОКЛАДА: 2019-06-21 17:10:50). On the right side, there is a vertical toolbar with icons for file operations. The main content area contains a section titled "Запис на приликите" (Record of similarities) with a note: "Моля, обърнете внимание, че високите стойности на кофициентите не означават автоматично плагиатство. Докладът трябва да бъде анализиран от утвърдено лице." Below this, there are three circular icons representing similarity coefficients for different sections: KC1 (45,32%), KC2 (7,64%), and KЦ (1,23%). Red arrows point from the text labels to these circles.

Коефициент на сходство 1 → 45,32% KC1 ①

Коефициент на сходство 2 → 7,64% KC2 ①

Коефициент на сходство 2 → 1,23% KЦ ①

Similarity Coefficient 1: **45.3%**
Similarity Coefficient 2: **7.6%**

% от думите, които
са в кавички

Резултати от проверката

Електронно Обучение в Софийски университет
StrikePlagiarism report

• Доклад за сходство

В доклада имате възможност да проверите детайлно съдържанието на документа.

■ Проверено съдържание - приликите са маркирани в текста по-долу според източника:

Моля, обрнете внимание на факта, че системата не издава присъда. Ако възникнат съмнения, Докладът за сходството трябва да бъде подложен на задълбочен анализ.

План-конспект на урок по компютърно моделиране

Разработил:

Тема: Правила за използване на дигитални устройства

Вид на урока:

За нови знания

Брой часове:

1

Цели на урока:

Формиране на навици за здравословно и безопасно използване на дигиталните устройства

Очаквани резултати:

- Учениците познават основните проблеми свързани със здравословното състояние на човека при използване дигитални устройства.
- Учениците прилагат правилата за предотвратяване на физическата преумора и травми след продължителна работа в дигитална среда.
- Учениците организират правилно компютърното си оборудване.

Предварителни подгответка за часа:

Урока се провежда в компютърен кабинет

Средства:

Компютър, проектор, учебник, електронен учебник, видео инструкции от папката с електронни ресурси.

Допълнителни материали:

Тетрадка по компютърно моделиране за 3. клас

Междудисциплинарни връзки:

Физическо възпитание и спорт, изобразително изкуство

Ход на урока:

Започвам урока с актуализиране на знанията за дигиталните устройства и компютърните програми.

Използвам въпроси и задачи, като "Въпроси и задачи" на предходните два урока.

-Открийте бутона за захранване и включете устройството, след като компютъра зареди нарисувайте в тетрадките си екрана, който ви показвате.

-Потърсете програма като "Калкулатор" чрез бутона "Старт" и чрез инструмента за търсене. В кой

ЛЕГЕНДА

- - Институционални бази данни
- - Интернет източници
- - RefBooks база данни
- - Цитати

Текст от институционални бази данни

Текст от интернет източници

Резултати от проверката

В **Доклада за сходство** може да се появи **съобщение за внимание** – това съобщение показва наличие на знаци от азбука различна от основната в целия документ. Функцията на това съобщение е да привлече вниманието върху необходимостта от използването на такива символи. Тяхната употреба би могла да е опит за прикриване на plagiatство.

При установяване на плагиатство при дипломни работи

Проверката на оригиналността на **дипломни работи** за всички специалности и програми в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ и последващите дейности са регламентирани в *Процедурата за проверка на оригиналността чрез използване на интегрирана в средата за електронно обучение приставка на специализирана система за засичане на плагиатство в СУ* (утвърдена със Заповед №РД 19-336/18.07.2019). Най-общо процедурата протича в следните етапи:

При установяване на плахиатство при текущо оценяване или семестриален изпит

При установяване на плахиатство при текущо оценяване или семестриален изпит, преподавателят предоставя съответните документи (работка на студента, доклад за сходство и др.) на Декана на факултета.

Деканът докладва на Ректора за случая.

По решение на Ректора случаят се разглежда с оглед изясняване на обстоятелствата (засегнатите лица дават своите обяснения, събират се доказателства).

На база на резултатите от изясняването на случая Ректорът решава дали и какво наказание да наложи.

Решението на Ректора се обсъжда и гласува на Ректорски съвет и се издава съответната заповед за наказание на студента.

Rapere est accipere, quod non possis reddere. (Syrus)

Да вземаш това, което не можеш да дадеш, е грабеж. (Сир)